

Бивши филипински председник Родриго Дутерте ухапшен је данас на аеродрому у Манили по налогу Међународног кривичног суда (МКС) у вези оптужбе за злочин против човечности, објавила је филипинска влада.

Дутерте је ухапшен по доласку из Хонгконга и полиција га је привела по налогу Међународног кривичног суда који води истрагу о масовним убијањима док је он био председник у оквиру његовог бруталног рата против дроге, саопштила је канцеларија актуелног председника земље Фердинанда Маркоса.

Како се додаје, Дутертеу је по доласку на аеродром генерални тужилац уручио налог за хашење МКС-а због злочина против човечности, и он је сада у притвору.

Неочекивано хапшење изазвало је пометњу на аеродрому где су Дутертеови адвокати и помоћници гласно протестовали да њима и лекару није дозвољено да му се приближе после привођења. То је кршење његових уставних права, рекао је сенатор Бонг Го,

блиски Дутертеов сарадник.

Дутерте се није извинио за своје брутално сузбијање дроге, током кога су убијене хиљаде људи док је он био председник земље од 2016. до 2022. године и пре тога градоначелник града Даваоа, пише ББЦ.

У налогу за хапшење Међународног кривичног суда послатог филипинским званичницима, у чију копију је агенција АП имала увид, каже се да постоји основана сумња да је напад на жртве био распрострањен и систематичан, да је спровођен „током периода од неколико година“ и да „изгледа да су хиљаде људи убијене“.

Хапшење Дутертеа било је неопходно да би се осигурало његово појављивање пред судом, према налогу за хапшење датираним од 7. марта, у коме се додаје да се очекивало да ће се бивши председник оглушити о позив суда.

У налогу даље пише да иако Дутерте није више председник, изгледа да и даље има знатну власт, и да обзиром на ризик од мешања у истрагу и опасности за безбедност сведока и жртава, суд сматра да је његово хапшење неопходно.

По хапшењу Дутерте је питао за основу налога за хапшење. „Који злочин сам починио“, питао је бивши филипински председник.

Бивши председнички портпарол Салвадор Панело осудио је хапшење рекавши да је „незаконито“ и да су се Филипини повукли из МКС-а 2019. године.

Суд је раније саопштио да има надлежност на Филипинима због наводних злочина почињених пре него што се земља повукла из суда као чланица.

Активисти су назвали хапшење „историјским тренутком“ за особе које су страдале у Дутертеовом рату на дрогу и за њихове породице, саопштила је Међународна коалиција

за људска права на Филипинима.

„Дутертеово хапшење је почетак полагања одговорности за масовна убиства која су дефинисала његову бруталну владавину“, рекао је председавајући Коалиције.

За сада није познато када ће Дутерте бити пребачен у Европу и предат Међународном кривичном суду. Влада је саопштила да је 79-годишњи бивши председник, доброг здравственог стања.

МКС је почео истраживања убистава везаних за дрогу под Дутгертеом од 1. новембра 2011, док је био градоначелник Даваоа, до 16. марта 2019, као о могућим злочинима против човечанства. Дутерте је повукао Филипине из Римског статута о оснивању тог суда 2019. године.

Дутертеова влада настојала је да суспендује истрагу суда 2021. уз аргумент да филипинске власти већ испитују исте наводе, и да МКС нема надлежност у њиховој земљи.

Апелационе судије МКС-а су пресудиле 2023. године да истрага може да се настави и одбацили су противљење Дутертеове администрације. Суд чије седиште је у Холандији може да се укључи када су земље неспремне или када нису у могућности да суде осумњиченим у најтежим међународним злочинима укључујући геноцид, злочине против човечности и ратне злочине.

Председник Фердинанд Маркос Млађи који је наследио Дутертеа 2022. године и ушао у оштар политички спор са бившим председником одлучио је да се не укључи поново у међународни суд. Али је Маркосова администрација саопштила да ће сарађивати са МКС-ом ако затражи да се Дутерте приведе преко такозване црвене потернице, према којој се од полиција широм света захтева да нађу и приведу осумњичене за злочине.

(Бета)

